

STATUT RUCHU NARODOWEGO

§1 Postanowienia ogólne

1. **Ruch Narodowy** (dalej także „**Ruch**” oraz „**RN**”) jest partią polityczną działającą na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Siedzibą Ruchu Narodowego jest Warszawa.
3. Ruch Narodowy może posługiwać się nazwą skróconą „**RN**” oraz „**Narodowcy**”.
4. Symbolem partii jest znak słowno-graficzny przedstawiający orla białego w koronie na czerwonym tle i napis „Ruch Narodowy”. Wzór symbolu stanowi załącznik nr 1 do Statutu.
5. Ruch Narodowy może tworzyć struktury poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
6. Ruch Narodowy może zrzeszać się w krajowych i międzynarodowych organizacjach politycznych i społecznych oraz współpracować z takimi organizacjami, zarówno na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jak i poza jej granicami.
7. Ruch Narodowy posiada osobowość prawną. Partia jest reprezentowana jednoosobowo przez działających samodzielnie Prezesa Ruchu Narodowego, Skarbnika Ruchu Narodowego i Sekretarza Ruchu Narodowego.
8. Ruch Narodowy działa w oparciu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności ustawy o partiach politycznych.

§2 Cele Ruchu Narodowego

Ruch Narodowy uczestnicząc w życiu publicznym:

- 1) pracuje na rzecz polskiego interesu narodowego, pojmowanego zgodnie z tradycją polskiego ruchu narodowego i w zgodzie z katolicką nauką społeczną;
- 2) realizuje zasady i wartości zawarte w Deklaracji Ideowej Ruchu Narodowego;
- 3) wypracowuje Program Ruchu Narodowego i dąży do realizacji zawartych w nim celów;

- 4) kontynuuje i rozwija dziedzictwo polityczne poprzednich pokoleń polskich przywódców i mężów stanu, w szczególności tych związanych z ruchem narodowym;
- 5) organizuje i formuje środowiska i liderów, zdolnych odgrywać aktywną rolę w sporze o znaczenie i tożsamość polskiego narodu i państwa;
- 6) uczestniczy w bieżącej rywalizacji politycznej i debacie publicznej;
- 7) reprezentuje polskie środowisko narodowe w relacjach z instytucjami publicznymi i ze środowiskami i instytucjami spoza granic kraju.

§3 Członkowie

1. Ruch Narodowy tworzą jego członkowie, członkowie honorowi oraz członkowie na stażu kandydackim.
2. Członkiem Ruchu Narodowego może zostać osoba, która:
 - 1) jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) ukończyła 18 lat i ma pełną zdolność do czynności prawnych;
 - 3) korzysta z pełni praw publicznych;
 - 4) ma nieposzlakowaną opinię;
 - 5) zaakceptuje cele Ruchu Narodowego, jego Statut, Deklarację Ideową i Program;
3. Członkiem Ruchu Narodowego nie może być osoba, która:
 - 1) prowadzi działalność publiczną, która nie daje się pogodzić z celami Ruchu Narodowego;
 - 2) została wykluczona z Ruchu Narodowego w okresie 24 miesięcy poprzedzających wniosek o przyjęcie w poczet członków lub w tym okresie wystąpiła z partii w trakcie toczącego się w jej sprawie postępowania dyscyplinarnego.
4. Osoba chcąca zostać członkiem Ruchu Narodowego powinna:
 - 1) wypełnić deklarację członkowską, zawierającą wniosek o przyjęcie w poczet członków partii, według wzoru ustalonego uchwałą Zarządu Głównego;
 - 2) przedstawić swoją kandydaturę Prezesowi Koła lub Prezesowi Okręgu.
5. O przyjęciu w poczet członków Ruchu Narodowego decyduje w drodze postanowienia Prezes Koła lub Prezes Okręgu. Niezwłocznie po podjęciu postanowienia o przyjęciu w poczet członków Ruchu Narodowego, Prezes Koła lub Prezes Okręgu sporządza kopię deklaracji członkowskiej i przesyła jej oryginał Sekretarzowi właściwego Zarządu Okręgu. Sekretarz Zarządu Okręgu również sporządza kopię deklaracji, po czym przesyła jej oryginał Sekretarzowi Ruchu Narodowego.
6. Postanowienie Prezesa Koła o przyjęciu do Ruchu Narodowego podlega zatwierdzeniu przez właściwego Prezesa Okręgu.
7. W przypadku, gdy osoba składająca wniosek o przyjęcie pełniła w przeszłości funkcje publiczne, postanowienie o przyjęciu do Ruchu Narodowego wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Ruchu Narodowego.
8. Członkostwo w Ruchu Narodowym uzyskuje się z chwilą zaksięgowania pierwszej składki na rachunku bankowym partii, przy czym nie wcześniej niż z chwilą podjęcia postanowienia o przyjęciu do Ruchu Narodowego i chwilą zatwierdzenia tego postanowienia.

9. Każdy członek Ruchu Narodowego należy do okręgu, na którego terenie ma faktyczne miejsce zamieszkania. W razie zmiany miejsca zamieszkania na teren innego okręgu, członek zawiadamia Sekretarzy Okręgów poprzedniego i nowego miejsca zamieszkania, którzy przekazują informację Skarbnikowi Ruchu Narodowego.
10. Członek Ruchu Narodowego może zostać przypisany z uzasadnionych przyczyn do innego Okręgu niż Okręg jego miejsca zamieszkania, decyzją Skarbnika podjętą na wniosek zainteresowanego.
11. Jeżeli miejsce zamieszkania członka Ruchu Narodowego jest objęte obszarem działania koła, członek Ruchu Narodowego staje się członkiem tego koła i jest zobowiązany zgłosić się do Prezesa Koła w celu rejestracji i brania udziału w działalności koła. W razie zmiany miejsca zamieszkania, członek obowiązany jest do wyrejestrowania się z dotychczasowego koła i zgłoszenia się do Prezesa Koła, które stało się dla niego właściwe – o ile zostało powołane dla tego obszaru. O zmianie takiej Prezesa Kół zawiadamiają Sekretarza Zarządu Okręgu.
12. W okresie sześciu miesięcy od daty zaksięgowania pierwszej składki na rachunku bankowym Ruchu Narodowego nowo przyjęty członek odbywa staż kandydacki. W tym okresie nie przysługuje mu czynne ani bierne prawo wyborcze do władz Ruchu Narodowego. Zarząd Główny może wyrazić zgodę na skrócenie stażu kandydackiego poszczególnych członków w drodze uchwały.
13. Członkowie Ruchu Narodowego podlegają wpisowi do Krajowego Rejestru Członków Ruchu Narodowego (dalej również: „Krajowy Rejestr”). W Krajowym Rejestrze wpisuje się także informacje o opłaconych składkach członkowskich. W oparciu o Krajowy Rejestr ustala się stan członkowski Ruchu Narodowego, prawidłowość opłacania składek przez poszczególnych członków i prawa wyborcze członków Ruchu Narodowego.
14. Krajowy Rejestr prowadzi Skarbnik Ruchu Narodowego. Sekretarz Ruchu Narodowego wspiera Skarbnika w prowadzeniu Krajowego Rejestru i przekazuje Skarbnikowi informacje na temat stanu członkowskiego i deklaracji członkowskich. Krajowy Rejestr udostępnia się członkom Zarządów Okręgów – w części obejmującej odpowiedni okręg. Prezes Zarządu Okręgu i Sekretarz Zarządu Okręgu są zobowiązani do sprawdzania aktualności Krajowego Rejestru w części obejmującej dany okręg, zgłaszania wszelkich zmian i wyjaśniania wątpliwości ze Skarbnikiem i Sekretarzem Ruchu Narodowego.
15. W wypadku różnicy stanowisk między Zarządem Okręgu a Skarbnikiem Ruchu Narodowego, Zarząd Okręgu jest uprawniony do złożenia wniosku do Zarządu Głównego Ruchu Narodowego o sprostowanie Krajowego Rejestru w określony sposób. Zarząd Główny rozstrzyga w przedmiocie wniosku w drodze postanowienia, które może zostać zaskarżone przez Zarząd Okręgu do Głównego Sądu Koleżeńskiego.
16. Członkiem Honorowym może zostać każda osoba zasłużona dla Ruchu Narodowego.
17. Członkostwo Honorowe za zgodą zainteresowanego nadaje Rada Polityczna lub Zarząd Główny. Członek honorowy nie ma obowiązku opłacania składek członkowskich ani odbywania stażu kandydackiego.

§4 Prawa i obowiązki członków

1. Członkowie Ruchu Narodowego mają prawo:
 - 1) udziału w Zebraniach Koła, Zjazdach Okręgów i Kongresach Ruchu Narodowego, a

- także w zebraniach władz Ruchu Narodowego, o ile zostali do nich powołani, wybrani lub wydelegowani;
- 2) czynnego i biernego udziału w wyborze władz Ruchu Narodowego – po zaliczeniu stażu kandydackiego, pod warunkiem opłacenia wszystkich składek członkowskich i innych obowiązkowych opłat, należnych za cały okres członkostwa;
 - 3) kandydowania w wyborach do organów władzy państwowej i samorządowej z ramienia Ruchu Narodowego;
 - 4) uczestnictwa we wszystkich posiedzeniach władz Ruchu, których przedmiot dotyczy ich osobiście;
 - 5) odwoływania się od dotyczących ich decyzji do odpowiednich władz Ruchu Narodowego;
 - 6) używania nazw, haseł, symboli i odznak partii.
2. Członkowie Ruchu Narodowego mają obowiązek:
- 1) przestrzegania niniejszego Statutu oraz innych aktów prawa wewnętrznego wydanych na jego podstawie przez władze Ruchu Narodowego;
 - 2) przykładowego, obywatelskiego i moralnego postępowania w życiu publicznym i prywatnym;
 - 3) osobistego opłacania składek członkowskich i innych opłat w wysokości i terminach ustalonych uchwałami Zarządu Głównego;
 - 4) opłacania dodatkowych składek w razie wyboru, powołania lub mianowania na funkcję publiczną – jeżeli składki takie uchwali Zarząd Główny;
 - 5) sumiennego wykonywania powierzonych im zadań i obowiązków;
 - 6) aktywnego uczestnictwa w działalności publicznej;
 - 7) udziału w zebraniach koła i innych władz Ruchu Narodowego, do których zostali powołani, wybrani lub delegowani;
 - 8) uczestnictwa w kampaniach wyborczych do organów władz państwowych i samorządowych, kampaniach referendalnych i innych kampaniach o podobnym charakterze.
3. Składki członkowskie opłaca się przelewem na konto bankowe Ruchu Narodowego. W uzasadnionych wypadkach możliwe jest opłacanie składki w inny sposób, po uzyskaniu zgody Skarbnika Ruchu Narodowego. W takiej sytuacji Skarbnik określa datę odpowiadającą dacie zaksięgowania pierwszej składki dla potrzeb obliczenia czasu trwania stażu kandydackiego.
4. Członek honorowy ma wszystkie prawa członka Ruchu Narodowego, za wyjątkiem praw określonych w ust. 1 pkt 2 powyżej.

§5 Utrata członkostwa

1. Członkostwo w Ruchu Narodowym ustaje wskutek:
 - 1) śmierci;
 - 2) utraty obywatelstwa polskiego;
 - 3) pozbawienia praw publicznych;

- 4) ubezwłasnowolnienia częściowego lub całkowitego;
 - 5) wystąpienia z partii;
 - 6) wykluczenia przez Zarząd Okręgu lub Zarząd Główny;
 - 7) wykluczenia wyrokiem Okręgowego Sądu Koleżeńskiego lub Głównego Sądu Koleżeńskiego;
 - 8) rozwiązania partii.
2. W wypadku utraty członkostwa na skutek zaistnienia przesłanek opisanych w ust. 1 pkt 1-5 Prezes Koła lub Prezes Okręgu zawiadamia Skarbnika Ruchu Narodowego. Skarbnik Ruchu Narodowego wykreśla informację o członkostwie z Krajowego Rejestru Członków Ruchu Narodowego.
 3. Członek Ruchu Narodowego bezzasadnie wykreślony z Krajowego Rejestru Członków Ruchu Narodowego jest uprawniony do złożenia skargi do Głównego Sądu Koleżeńskiego. Główny Sąd Koleżeński orzeka w drodze wyroku o oddaleniu skargi lub przywróceniu do Krajowego Rejestru wpisu o członkostwie.

§6 Struktury Ruchu Narodowego

1. Ruch Narodowy działa poprzez struktury na szczeblu lokalnym (koła), okręgowym (okręgi) i krajowym.
2. Koła obejmują co do zasady terytorium jednej lub więcej gmin w obrębie jednego województwa.
3. Okręgi obejmują co do zasady terytorium jednego województwa.
4. Koła są powoływane, zmieniane i likwidowane uchwałami Zarządu Okręgu.
5. Rada Polityczna Ruchu Narodowego może podjąć uchwałę o innym podziale terytorialnym sieci okręgów Ruchu.

§7 Władze Ruchu Narodowego

1. Władzami kół są:
 - 1) Zebranie Koła;
 - 2) Zarząd Koła, jeżeli został powołany;
 - 3) Prezes Koła;
2. Władzami okręgów są:
 - 1) Zjazd Okręgu;
 - 2) Zarząd Okręgu;
 - 3) Prezes Zarządu Okręgu;
 - 4) Okręgowy Sąd Koleżeński.
3. Władzami Ruchu Narodowego na szczeblu krajowym są:
 - 1) Kongres Ruchu Narodowego;
 - 2) Zarząd Główny;

- 3) Prezes Ruchu Narodowego;
 - 4) Rada Polityczna;
 - 5) Główna Komisja Rewizyjna;
 - 6) Główny Sąd Koleżeński.
4. Mandaty członka Zarządu Głównego (w tym mandat Prezesa Ruchu Narodowego), członka Głównej Komisji Rewizyjnej i sędziego Głównego Sądu Koleżeńskiego nie mogą być ze sobą łączone.
 5. Mandat członka Rady Politycznej może być łączony z mandatem członka Zarządu Głównego, członka Głównej Komisji Rewizyjnej albo sędziego Głównego Sądu Koleżeńskiego.
 6. Mandaty członków władz okręgów i kół mogą być łączone bez ograniczeń, a także mogą być łączone z mandatami członków władz krajowych, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
 7. Wszystkie kolegialne władze Ruchu Narodowego podejmują uchwały bezwzględną większością głosów, o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej. Nie stosuje się wymogu kworum, o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej.
 8. O posiedzeniach kolegialnych władz ich członkowie zawiadamiani są w formie wiadomości e-mail lub telefonicznych wiadomości SMS. Zawiadomienie wysyła się na adres e-mail lub numer telefonu, które zostały podane w deklaracji członkowskiej lub które zostały ostatnio podane przez członka partii odpowiedniemu organowi odpowiedzialnemu za zwoływanie posiedzeń. Zawiadomienia wysłane na taki adres e-mail lub numer telefonu uważa się za prawidłowo doręczone.
 9. Uchwały, decyzje i inne akty wydawane są przez władze Ruchu Narodowego w formie pisemnej.
 10. Z każdego posiedzenia władz kolegialnych szczebla okręgowego i krajowego sporządza się protokół. Uchwały, decyzje i inne akty, o których mowa w ust. 6 powyżej, mogą zostać umieszczone w protokole.
 11. Protokoły posiedzeń władz kolegialnych na szczeblu krajowym i okręgowym, a także uchwały, decyzje i inne akty wydane przez te władze, przechowuje – odpowiednio – Zarząd Główny lub Zarząd Okręgu.
 12. Uchwały władz kół i okręgów przesyłane są niezwłocznie do wiadomości władz wyższego szczebla. W ciągu miesiąca od daty otrzymania uchwały, właściwy Zarząd Okręgu lub Zarząd Główny może sprzeciwić się podjętej uchwale. W razie wyrażenia sprzeciwu uważa się, że uchwała nie została podjęta. Nie dotyczy to sytuacji, w której uchwała wywołała nieodwracalne skutki.

§8 Koło

1. Koło stanowi lokalny szczebel struktur Ruchu Narodowego.
2. Koło w chwili utworzenia powinno liczyć nie mniej niż trzech członków. W wypadku trwałego spadku stanu członkowskiego koła poniżej trzech członków, koło może zostać zlikwidowane lub połączone z innym kołem.
3. Uchwały o tworzeniu, zmienianiu, łączeniu i likwidowaniu kół podejmuje właściwy Zarząd Okręgu.
4. Uchwała o stworzeniu koła wskazuje obszar terytorialny objęty przez dane koło. Obszar ten powinien obejmować jedną lub więcej gmin. W uzasadnionych wypadkach dopuszczalne

jest podzielenie terytorium gminy pomiędzy dwa lub więcej kół.

§9 Zebranie Koła

1. Naczelnym organem Ruchu Narodowego na szczeblu lokalnym jest Zebranie Koła.
2. Do kompetencji Zebrania Koła należy:
 - 1) wybór – spośród członków koła – Prezesa Koła, na roczną kadencję;
 - 2) zatwierdzanie planu działania koła;
 - 3) dokonywanie oceny działalności koła i jego władz;
 - 4) odwoływanie Prezesa Koła bezwzględną większością wszystkich członków koła;
 - 5) podejmowanie decyzji i uchwał w innych sprawach na szczeblu lokalnym, nie zastrzeżonych dla innych władz Ruchu Narodowego.
3. Zebranie Koła odbywa się przynajmniej raz w miesiącu. Zebranie Koła zwołuje Prezes Koła lub Prezes Zarządu Okręgu.
4. W razie opróżnienia stanowiska Prezesa Koła przed upływem kadencji, niezwłocznie odbywa się Zebranie Koła w celu wyboru nowego Prezesa. Zebranie takie zwołuje Prezes Zarządu Okręgu.

§10 Prezes Koła i Zarząd Koła

1. Prezes Koła kieruje pracami Ruchu Narodowego na obszarze działania koła.
2. Do kompetencji Prezesa Koła należy w szczególności:
 - 1) organizacja pracy koła;
 - 2) zwoływanie Zebrań Koła;
 - 3) wykonywanie uchwał władz Ruchu Narodowego;
 - 4) przechowywanie dokumentacji koła, w tym kopii deklaracji członkowskich;
 - 5) prowadzenie listy członków koła;
 - 6) bieżąca kontrola zgodności listy członków koła z Krajowym Rejestrem Członków Ruchu Narodowego we współpracy z właściwymi władzami Ruchu wyższych szczebli;
 - 7) kierowanie biurem koła;
 - 8) reprezentowanie koła wobec okręgowych i krajowych władz Ruchu Narodowego;
 - 9) prowadzenie gospodarki finansowej koła;
 - 10) kontrola terminowości opłacania składek członkowskich we współpracy z właściwymi władzami Ruchu wyższych szczebli;
 - 11) nawiązywanie współpracy z innymi organizacjami na szczeblu lokalnym, po uzyskaniu zgody właściwej struktury nadrzędnej;
 - 12) sporządzanie corocznych sprawozdań z działalności koła i przedstawianie ich Zebraniu Koła oraz Zarządowi Okręgu;
 - 13) przedstawianie sprawozdań i wyjaśnień na żądanie Zarządu Głównego lub Główniej

- Komisji Rewizyjnej;
- 14) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Koła;
 - 15) przedstawianie propozycji kandydatów w wyborach do władz samorządowych na szczeblu gminnym i powiatowym właściwemu Zarządowi Okręgu;
 - 16) wykonywanie innych zadań wynikających z niniejszego Statutu;
 - 17) wykonywanie zadań niezastrzeżonych dla innych władz partii na szczeblu lokalnym.
3. W celu wykonywania zadań wymienionych w ust. 2 powyżej, Prezes Koła może utworzyć Zarząd Koła, spośród jego członków.
 4. W skład Zarządu Koła, oprócz Prezesa może wchodzić od 2 do 4 członków koła. Prezes może powierzyć Zarządowi Koła lub poszczególnym jego członkom wykonywanie zadań wymienionych w ust. 2 powyżej. W szczególności Prezes może utworzyć funkcję Sekretarza oraz Skarbnika Koła. Posiedzenie Zarządu Koła jest zwoływane przez Prezesa Koła.

§11 Zjazd Okręgu

1. Struktury okręgowe Ruchu Narodowego tworzy się w oparciu o podział terytorialny Rzeczypospolitej Polskiej na województwa, chyba że Rada Polityczna uchwali inaczej.
2. W skład okręgu wchodzi wszyscy członkowie Ruchu Narodowego działający na jego terenie – należący i nienależący do kół działających na terenie okręgu. Każdy członek Ruchu Narodowego wchodzi w skład jednego okręgu.
3. Naczelną władzą Ruchu Narodowego na szczeblu okręgowym jest Zjazd Okręgu.
4. W skład Zjazdu Okręgu wchodzi wszyscy członkowie Ruchu Narodowego należący do okręgu.
5. Zjazd Okręgu może odbywać się w formie zjazdu delegatów, gdy uzasadnia to duża liczba członków Ruchu należących do okręgu. O przeprowadzeniu Zjazdu Okręgu w formie zjazdu delegatów decyduje Zarząd Główny Ruchu Narodowego, określając jednocześnie zasady wyboru delegatów w danym okręgu.
6. Do kompetencji Zjazdu Okręgu należy w szczególności:
 - 1) wybór Prezesa Zarządu Okręgu, na 2-letnią kadencję;
 - 2) wybór od 4 do 8 członków Zarządu Okręgu, na 2-letnią kadencję;
 - 3) zatwierdzanie planu działania Ruchu Narodowego w okręgu;
 - 4) dokonywanie oceny działalności władz okręgowych oraz kół działających w okręgu;
 - 5) wykonywanie innych zadań wynikających z niniejszego Statutu.
7. Zjazd Okręgu odbywa się przynajmniej raz w roku i jest zwoływany przez Prezesa Zarządu Okręgu lub Zarząd Główny.
8. O zwołaniu Zjazdu Okręgu Prezes Zarządu Okręgu zawiadamia Zarząd Główny.
9. Listę członków okręgu uprawnionych do wykonywania czynnego i biernego prawa wyborczego ustala się w oparciu o Krajowy Rejestr Członków Ruchu Narodowego.
10. Niezwłocznie po zakończonym Zjeździe Prezes Zarządu Okręgu przekazuje Zarządowi Głównemu protokół ze Zjazdu oraz uchwały podjęte na Zjeździe.
11. Przebieg Zjazdów mają prawo obserwować członkowie władz krajowych Ruchu Narodowego.

12. W wypadku stwierdzenia istotnych naruszeń Statutu na Zjeździe Okręgu, Zarząd Główny unieważnia w drodze uchwały Zjazd Okręgu i zwołuje nowy Zjazd.

§12 Prezes Zarządu Okręgu

1. Prezes Zarządu Okręgu kieruje pracami Ruchu Narodowego na obszarze okręgu.
2. Prezes Zarządu Okręgu wybierany jest na 2-letnią kadencję bezwzględną większością głosów przez Zjazd Okręgu. Jeżeli żaden kandydat nie uzyska wymaganej większości w pierwszym głosowaniu, przeprowadza się ponowne głosowanie z udziałem dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu uzyskali najwyższe wyniki. Szczegółowe zasady przeprowadzania głosowania może określić uchwała Zarządu Głównego.
3. Do kompetencji Prezesa Zarządu Okręgu należy w szczególności:
 - 1) wykonywanie uchwał władz Ruchu Narodowego;
 - 2) organizacja pracy struktur Ruchu Narodowego w okręgu;
 - 3) koordynacja pracy kół w okręgu;
 - 4) kierowanie biurem Zarządu Okręgu;
 - 5) powoływanie członków Zarządu Okręgu w wypadku opróżnienia stanowiska przez dotychczasowych członków przed upływem kadencji;
 - 6) powoływanie pełnomocników Zarządu Okręgu;
 - 7) reprezentowanie struktur okręgowych wobec krajowych władz Ruchu Narodowego;
 - 8) nawiązywanie współpracy z innymi partiami i organizacjami na szczeblu okręgowym, po uzyskaniu zgody Zarządu Głównego;
 - 9) wykonywanie innych zadań wynikających z niniejszego Statutu;
 - 10) wykonywanie zadań niezastrzeżonych dla innych władz partii na szczeblu okręgowym.
4. Mandat Prezesa Zarządu Okręgu wygasa w wypadku:
 - 1) upływu 2-letniej kadencji i wyboru nowego Prezesa Zarządu Okręgu;
 - 2) śmierci lub utraty pełnej zdolności do czynności prawnych;
 - 3) złożenia rezygnacji;
 - 4) odwołania przez Zjazd Okręgu i wyboru nowego Prezesa Zarządu Okręgu;
 - 5) skrócenia kadencji władz Okręgu przez Zarząd Główny.
5. Prezes Zarządu Okręgu może zostać odwołany przez Zjazd Okręgu większością 3/5 głosów, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania. Natychmiast po odwołaniu przeprowadza się wybory nowego Prezesa Zarządu Okręgu.
6. Przeprowadzając na Zjeździe Okręgu wybory Prezesa Zarządu Okręgu, zawsze wybiera się również nowy skład Zarządu Okręgu. Mandat dotychczasowego Zarządu Okręgu wygasa w momencie wyboru nowego składu.
7. Mandat Okręgowego Sądu Koleżeńskiego wygasa w momencie wyboru nowego Prezesa Zarządu Okręgu.

§13 Zarząd Okręgu

1. Członkowie Zarządu Okręgu wybierani są przez Zjazd Okręgu na 2-letnią kadencję zwykłą większością głosów. Szczegółowe zasady przeprowadzania wyborów może określić uchwała Zarządu Głównego.
2. W razie opróżnienia stanowiska członka Zarządu Okręgu przed upływem kadencji, Prezes Zarządu Okręgu powołuje w jego miejsce innego członka Ruchu Narodowego z okręgu. Kadencja powołanego w ten sposób członka Zarządu Okręgu wygasa z chwilą, z którą wygasalaby kadencja zastąpionej przez niego osoby.
3. Spośród wybranych w powyższy sposób członków Zarządu Okręgu, jego Prezes powołuje:
 - 1) Wiceprezesa;
 - 2) Skarbnika;
 - 3) Sekretarza;
4. Ponadto Prezes Zarządu Okręgu może tworzyć inne funkcje w ramach tego Zarządu oraz ustanawiać pełnomocników do wykonywania poszczególnych zadań – w szczególności pełnomocników do koordynowania pracy kół na obszarze okręgu wyborczego.
5. Do kompetencji Zarządu Okręgu należy:
 - 1) przedstawianie Zarządowi Głównemu propozycji kandydatów w wyborach do władz państwowych oraz władz samorządowych;
 - 2) zatwierdzanie zgłoszonych przez Prezesów Kół propozycji kandydatów w wyborach samorządowych i przekazywanie ich Zarządowi Głównemu;
 - 3) wyrażanie zgody na podejmowanie przez koła współpracy z innymi organizacjami;
 - 4) powoływanie sztabów wyborczych;
 - 5) nakładanie kar dyscyplinarnych w wypadkach przewidzianych w Statucie;
 - 6) podejmowanie innych działań wynikających z niniejszego Statutu.
6. Do zadań Skarbnika Zarządu Okręgu należy w szczególności:
 - 1) prowadzenie gospodarki finansowej struktur okręgowych;
 - 2) udzielanie wyjaśnień dotyczących spraw finansowych na żądanie Zarządu Głównego lub Głównej Komisji Rewizyjnej;
 - 3) kontrola terminowości opłacania składek członkowskich we współpracy ze Skarbnikiem Zarządu Głównego;
 - 4) inne zadania powierzone mu przez Prezesa Zarządu Okręgu.
7. Do zadań Sekretarza Zarządu Okręgu należy w szczególności:
 - 1) przygotowywanie i protokołowanie posiedzeń Zarządu Okręgu;
 - 2) zgłaszanie Skarbnikowi Ruchu Narodowego zmian w stanie członkowskim w okręgu;
 - 3) bieżąca kontrola zgodności stanu członkowskiego w okręgu z Krajowym Rejestrem Członków Ruchu Narodowego;
 - 4) prowadzenie wykazu struktur kół w okręgu;
 - 5) przechowywanie dokumentacji struktur okręgowych, w tym kopii deklaracji członkowskich członków Ruchu Narodowego w okręgu, a także protokołów posiedzeń władz kolegialnych oraz uchwał, decyzji i innych aktów wydanych przez władze na szczeblu okręgowym;
 - 6) sporządzanie corocznych sprawozdań z działalności Zarządu Okręgu i przedstawianie

- ich – po uzgodnieniu z Zarządem Okręgu – na Zjeździe Okręgu;
- 7) inne zadania powierzone mu przez Prezesa Zarządu Okręgu.
8. Posiedzenia Zarządu Okręgu są zwoływane przez Prezesa Zarządu Okręgu.

§14 Okręgowy Sąd Koleżeński

1. Główny Sąd Koleżeński może powołać w okręgu Okręgowy Sąd Koleżeński, w składzie od trzech do pięciu sędziów Okręgowego Sądu Koleżeńskiego, na dwuletnią kadencję. Kadencja ta ulega skróceniu lub wygaśnięciu automatycznie wraz ze skróceniem lub wygaśnięciem kadencji właściwego Zarządu Okręgu.
2. W razie opróżnienia stanowiska sędziego Okręgowego Sądu Koleżeńskiego przed upływem kadencji, Główny Sąd Koleżeński powołuje w jego miejsce inną osobę. Kadencja powołanego w ten sposób sędziego wygasa z chwilą, z którą wygasalaby kadencja zastąpionej przez niego osoby.
3. Sędziowie wybierają spośród siebie Przewodniczącego Sądu.
4. Do kompetencji Przewodniczącego należy:
 - 1) organizacja pracy Sądu;
 - 2) przechowywanie dokumentacji sądowej;
 - 3) wydawanie postanowień o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i wyznaczanie trzyosobowych składów orzekających;
 - 4) doręczanie wyroków obwinionym i przekazywanie ich do Głównego Sądu Koleżeńskiego.
5. Postępowanie dyscyplinarne jest prowadzone na zasadach określonych w §22.

§15 Kongres Ruchu Narodowego

1. Naczelną władzą Ruchu Narodowego jest Kongres.
2. Kongres zwołuje Prezes Ruchu Narodowego.
3. W skład Kongresu wchodzi delegaci wybrani przez Zjazdy Okręgów, proporcjonalnie do liczebności okręgów. Podstawą określenia liczby delegatów jest Krajowy Rejestr Członków Ruchu Narodowego. Dokładną proporcję i liczbę delegatów z każdego okręgu oraz tryb ich wyboru przez Zjazdy Okręgów określa uchwała Zarządu Głównego przygotowująca Kongres. Delegatami na Kongres są ponadto zawsze:
 - 1) Prezes Ruchu Narodowego;
 - 2) Członkowie Zarządu Głównego;
 - 3) Członkowie Rady Politycznej;
 - 4) Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej;
 - 5) Sędziowie Głównego Sądu Koleżeńskiego;
 - 6) Prezesi Zarządów Okręgów;
 - 7) Pełnomocnicy Zarządu Głównego ds. tworzenia lub odbudowy struktur okręgowych.

4. Uchwała przygotowująca Kongres może stanowić również, że delegatami na Kongres są wszyscy członkowie Ruchu Narodowego. W takim wypadku nie jest konieczne przeprowadzanie wyborów delegatów przez Zjazdy Okręgów.
5. Do kompetencji Kongresu należy w szczególności:
 - 1) wybór – spośród delegatów – Prezesa Ruchu Narodowego, na 4-letnią kadencję;
 - 2) wybór od 11 do 29 członków Rady Politycznej, na 4-letnią kadencję;
 - 3) wybór trzech członków Głównej Komisji Rewizyjnej, na 4-letnią kadencję;
 - 4) wybór pięciu sędziów Głównego Sądu Koleżeńskiego, na 4-letnią kadencję;
 - 5) dokonywanie oceny działalności struktur krajowych i władz krajowych;
 - 6) odwoływanie Prezesa Ruchu Narodowego większością 2/3 głosów,
 - 7) decyzja o połączeniu z innymi partiami większością 2/3 głosów; podejmując uchwałę w tej sprawie Kongres określa tryb połączenia oraz przeznaczenie majątku i środków finansowych;
 - 8) rozwiązanie Ruchu Narodowego większością 2/3 głosów;
 - 9) zmiana niniejszego Statutu bezwzględną większością głosów, z zastrzeżeniem §26 ust. 2;
 - 10) wykonywanie innych zadań wynikających z niniejszego Statutu.
6. Do zgłaszania kandydatów do pełnienia funkcji Prezesa Ruchu Narodowego, członka Rady Politycznej, członka Głównej Komisji Rewizyjnej i sędziego Głównego Sądu Koleżeńskiego uprawniony jest każdy delegat na Kongres, obecny na Kongresie, na którym odbywać się będzie wybór władz. Zgłoszony kandydat może odmówić kandydowania. Uchwała przygotowująca Kongres może wskazywać szczegółowy tryb wskazywania kandydatów i przeprowadzania głosowań.
7. Kongres odbywa się przynajmniej raz w roku i jest zwoływany przez Prezesa Ruchu Narodowego.
8. Kongres może odbyć się na wniosek 2/3 członków Rady Politycznej, a także w innych wypadkach przewidzianych w niniejszym Statucie. W razie podjęcia uchwały w przedmiocie zwołania Kongresu przez Radę Polityczną, Prezes Ruchu Narodowego ma obowiązek jego zwołania na dzień przypadający nie później niż w ciągu sześciu miesięcy od daty powiadomienia go o tej uchwale.

§16 Prezes Ruchu Narodowego

1. Prezes Ruchu Narodowego jest jego najwyższym organem wykonawczym.
2. Prezes Ruchu Narodowego wybierany jest bezwzględną większością głosów oddanych przez delegatów na Kongres. Jeżeli żaden kandydat nie uzyska wymaganej większości w pierwszym głosowaniu, przeprowadza się ponowne głosowanie z udziałem dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu uzyskali najwyższe wyniki. Szczegółowe zasady przeprowadzania głosowania może określić uchwała Zarządu Głównego.
3. Prezes Ruchu Narodowego może zostać odwołany większością 2/3 głosów delegatów na Kongres.
4. Do kompetencji Prezesa Ruchu Narodowego należy w szczególności:
 - 1) reprezentowanie Ruchu Narodowego na zewnątrz;
 - 2) zaciąganie zobowiązań majątkowych w imieniu Ruchu Narodowego;
 - 3) wykonywanie uchwał innych władz Ruchu Narodowego;

- 4) organizacja pracy struktur krajowych Ruchu Narodowego;
- 5) zwoływanie Kongresu Ruchu Narodowego;
- 6) koordynacja pracy struktur okręgowych;
- 7) powoływanie członków Zarządu Głównego na funkcje Wiceprezesa, Skarbnika i Sekretarza, a także odwoływanie ich z tych funkcji;
- 8) powoływanie pełnomocników Zarządu Głównego;
- 9) pozostałe działania niezastrzeżone dla innych władz Ruchu Narodowego.

§17 Wygaśnięcie mandatu Prezesa Ruchu Narodowego

1. Mandat Prezesa Ruchu Narodowego wygasa w wypadku:
 - 1) upływu 4-letniej kadencji;
 - 2) śmierci lub utraty pełnej zdolności do czynności prawnych;
 - 3) złożenia rezygnacji na ręce Sekretarza;
 - 4) odwołania przez Kongres Ruchu Narodowego.
2. W roku, w którym zakończy się kadencja Prezesa Ruchu Narodowego, Prezes zobowiązany jest zwołać Kongres Ruchu Narodowego na dzień przypadający nie później niż dzień, w którym upłyną 4 lata od początku kadencji. Zwołując Kongres Ruchu Narodowego, Prezes ogłasza, że na tym Kongresie przeprowadzone zostaną wybory Prezesa.
3. 4-letnia kadencja Prezesa Ruchu Narodowego kończy się w momencie zakończenia Kongresu Ruchu Narodowego, na którym przeprowadzono wybory nowego Prezesa. Kadencja nowego Prezesa rozpoczyna się w tym samym momencie.
4. Kadencja Zarządu Głównego, Rady Politycznej, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego przypada zawsze na ten sam okres, co kadencja Prezesa Ruchu Narodowego. Na Kongresie, na którym przeprowadza się wybory Prezesa Ruchu Narodowego, zawsze przeprowadza się także wybory członków Rady Politycznej, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego. Mandat poprzedniego składu Rady Politycznej, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego wygasa w momencie zakończenia Kongresu, na którym wybrano nowy skład tych organów. W tym samym momencie rozpoczyna się kadencja nowego składu tych organów.
5. W wypadku wygaśnięcia mandatu Prezesa przed upływem kadencji, tj. w sytuacjach opisanych w ust. 1 pkt 2-4, obowiązki Prezesa Ruchu Narodowego wykonuje tymczasowo Sekretarz Ruchu Narodowego. Sekretarz Ruchu Narodowego niezwłocznie zwołuje Kongres Ruchu Narodowego w celu wyboru nowego Prezesa i nowych władz centralnych, wyznaczając jego termin na dzień przypadający nie wcześniej niż 1 miesiąc, a nie później niż 3 miesiące po wygaśnięciu mandatu Prezesa Ruchu Narodowego.
6. Postanowienie ust. 5 stosuje się również w wypadku odwołania Prezesa Ruchu Narodowego przez Kongres. Nie przeprowadza się wyborów nowego Prezesa na tym samym Kongresie, który odwołał poprzedniego Prezesa.

§18 Zarząd Główny

1. Zarząd Główny składa się z Prezesa Ruchu Narodowego i od 4 do 12 członków Zarządu

Głównego.

2. Członkowie Zarządu Głównego wybierani są przez Radę Polityczną, na wniosek Prezesa Ruchu Narodowego. Wybór Zarządu Głównego odbywa się na pierwszym posiedzeniu Rady Politycznej po wyborze Prezesa Ruchu Narodowego. Każdy członek Zarządu Głównego może zostać odwołany z funkcji przez Radę Polityczną, na wniosek Prezesa Ruchu Narodowego.
3. W trakcie kadencji Prezes Ruchu Narodowego może występować do Rady Politycznej o powołanie dodatkowych członków Zarządu Głównego, przy czym liczba członków Zarządu Głównego nie może przekroczyć 12 osób.
4. Kadencja wszystkich członków Zarządu Głównego wygasa w momencie rozpoczęcia kadencji nowego Prezesa Ruchu Narodowego.
5. Spośród członków Zarządu Głównego Prezes Ruchu Narodowego powołuje:
 - 1) Wiceprezesów Ruchu Narodowego;
 - 2) Skarbnika Ruchu Narodowego;
 - 3) Sekretarza Ruchu Narodowego;
6. Ponadto Prezes Ruchu Narodowego może tworzyć inne funkcje w ramach Zarządu Głównego oraz ustanawiać pełnomocników tego Zarządu do wykonywania poszczególnych zadań.
7. Do kompetencji Zarządu Głównego należy:
 - 1) wskazywanie kandydatów z ramienia Ruchu Narodowego w wyborach do władz państwowych i europejskich, po zapoznaniu się z propozycjami Zarządów Okręgów;
 - 2) akceptacja kandydatów z ramienia Ruchu Narodowego w wyborach do wojewódzkich organów samorządu terytorialnego, po zapoznaniu się z propozycjami Zarządów Okręgów;
 - 3) akceptacja kandydatów z ramienia Ruchu Narodowego w wyborach prezydentów miast na prawach powiatów, po zapoznaniu się z propozycjami Zarządów Okręgów i Prezesów Kół;
 - 4) powoływanie krajowego sztabu wyborczego;
 - 5) nakładanie kar dyscyplinarnych w wypadkach przewidzianych w Statucie;
 - 6) udzielanie członkom Ruchu Narodowego upoważnień do zawierania porozumień wyborczych oraz podejmowania innych form współdziałania z innymi stronnictwami politycznymi oraz organizacjami społecznymi, a także do składania oświadczeń dotyczących polityki ogólnokrajowej;
 - 7) wyrażanie zgody na podejmowanie przez okręgi współpracy z innymi organizacjami;
 - 8) rozwiązywanie kół i okręgów Ruchu Narodowego w wypadkach przewidzianych w § 24 niniejszego Statutu;
 - 9) podejmowanie innych działań wynikających z niniejszego Statutu.
8. Do zadań Skarbnika Ruchu Narodowego należy:
 - 1) prowadzenie gospodarki finansowej Ruchu Narodowego;
 - 2) reprezentowanie Ruchu Narodowego na zewnątrz;
 - 3) zaciąganie zobowiązań majątkowych w imieniu Ruchu Narodowego;
 - 4) podejmowanie postanowień o umorzeniu należności z tytułu składek członkowskich;
 - 5) sporządzanie corocznych sprawozdań finansowych i przedstawianie ich Głównej Komisji Rewizyjnej,

- 6) nadzór nad prowadzeniem księgowości Ruchu Narodowego;
 - 7) kontrola terminowości opłacania składek członkowskich we współpracy ze skarbnikami kół i okręgów;
 - 8) prowadzenie Krajowego Rejestru Członków Ruchu Narodowego;
 - 9) przedstawianie Radzie Politycznej i Głównej Komisji Rewizyjnej sprawozdań i wyjaśnień w sprawach finansowych,
 - 10) inne zadania powierzone mu przez Prezesa Ruchu Narodowego.
9. Do zadań Sekretarza Ruchu Narodowego należy:
- 1) przygotowywanie i protokołowanie posiedzeń Zarządu Głównego;
 - 2) reprezentowanie Ruchu Narodowego na zewnątrz;
 - 3) wspieranie Skarbnika Ruchu Narodowego w prowadzeniu Krajowego Rejestru Członków Ruchu Narodowego;
 - 4) prowadzenie wykazu kół i okręgów;
 - 5) przechowywanie dokumentacji struktur krajowych, w tym oryginałów deklaracji członkowskich, a także protokołów posiedzeń władz kolegialnych oraz uchwał, decyzji i innych aktów wydanych przez władze na szczeblu krajowym;
 - 6) przedstawianie Radzie Politycznej sprawozdań i wyjaśnień w sprawach członkowskich i ewidencyjnych,
 - 7) inne zadania powierzone mu przez Prezesa Ruchu Narodowego.
10. Posiedzenia Zarządu Głównego są zwolywane przez Prezesa Ruchu Narodowego.

§19 Rada Polityczna

1. Rada Polityczna jest głównym organem konsultacyjnym władz Ruchu Narodowego.
2. W czasie, gdy nie odbywa się Kongres Ruchu Narodowego, Rada Polityczna jest ponadto głównym organem kolegiальnym Ruchu Narodowego.
3. W skład Rady Politycznej wchodzi:
 - 1) Prezes Ruchu Narodowego
 - 2) Członkowie Zarządu Głównego;
 - 3) Prezesi Zarządów Okręgów;
 - 4) od 11 do 29 osób wybranych przez Kongres na 4-letnią kadencję;
 - 5) osoby dokooptowane przez Radę Polityczną w czasie trwania kadencji, stanowiące nie więcej niż 1/3 jej składu.
4. Do kompetencji Rady Politycznej należy:
 - 1) podejmowanie uchwał w sprawach politycznych;
 - 2) modyfikowanie przewidzianej przez Statut siatki podziału terytorialnego okręgów;
 - 3) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Głównego zgodnie z § 18 ust. 1;
 - 4) powoływanie Prezesa Ruchu Narodowego w wypadku opróżnienia tego stanowiska przed upływem kadencji;
 - 5) powoływanie członków Zarządu Głównego na wniosek Prezesa Ruchu Narodowego, w

- wypadku opróżnienia tych stanowisk przed upływem kadencji;
- 6) powoływanie sędziów Głównego Sądu Koleżeńskiego, Głównej Komisji Rewizyjnej w wypadku opróżnienia tych stanowisk przed upływem kadencji;
 - 7) kooptacja do swego grona nowych członków Rady Politycznej, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 5 powyżej;
 - 8) nadawanie członkostwa honorowego;
 - 9) podejmowanie innych działań wynikających z niniejszego Statutu.
5. Kadencja członków Rady Politycznej dokooptowanych do jej składu w trybie ust. 4 pkt 8 powyżej wygasa wraz z końcem kadencji członków Rady Politycznej wybranych przez Kongres Ruchu Narodowego.
 6. Członkowie Rady Politycznej mogą zostać odwołani ze składu Rady. Uchwałę w tej sprawie Rada Polityczna podejmuje bezwzględną większością głosów.
 7. Posiedzenia Rady Politycznej są zwoływane przez Prezesa Ruchu Narodowego. W wypadku złożenia wniosku o zwołanie posiedzenia Rady Politycznej, złożonego przez 3/5 członków Rady Politycznej, Prezes jest zobowiązany do zwołania posiedzenia w ciągu 1 miesiąca od dnia otrzymania wniosku.
 8. Rada Polityczna zbiera się także w trakcie trwania Kongresu Ruchu Narodowego, którego przedmiotem jest wybór krajowych władz partii. Posiedzenie Rady Politycznej rozpoczyna się w takiej sytuacji niezwłocznie po wyborze jej członków.

§20 Główna Komisja Rewizyjna

1. Główna Komisja Rewizyjna składa się z trzech członków powoływanych przez Kongres na 4-letnią kadencję.
2. W razie opróżnienia stanowiska członka Głównej Komisji Rewizyjnej przed upływem kadencji, Rada Polityczna powołuje w jego miejsce inną osobę. Kadencja powołanego w ten sposób członka Głównej Komisji Rewizyjnej wygasa z chwilą, z którą wygasalaby kadencja zastąpionej przez niego osoby.
3. Do kompetencji Głównej Komisji Rewizyjnej należy:
 - 1) dokonywanie oceny sprawozdań finansowych Ruchu Narodowego;
 - 2) prowadzenie postępowań wyjaśniających w wypadku podejrzenia zaistnienia nieprawidłowości w gospodarce finansowej Ruchu Narodowego;
 - 3) informowanie właściwych władz Ruchu Narodowego o wykrytych nieprawidłowościach w gospodarce finansowej Ruchu Narodowego i sporządzanie wniosków o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec osób podejrzanych o odpowiedzialność za nieprawidłowości.

§21 Główny Sąd Koleżeński

1. Główny Sąd Koleżeński składa się z pięciu sędziów, wybieranych na 4-letnią kadencję przez Kongres spośród członków Ruchu Narodowego wyróżniających się doświadczeniem, wysokim poziomem moralnym i autorytetem u innych członków.

2. W razie opróżnienia stanowiska sędziego Głównego Sądu Koleżeńskiego przed upływem kadencji, Rada Polityczna powołuje w jego miejsce inną osobę spośród członków Ruchu Narodowego wyróżniających się doświadczeniem, wysokim poziomem moralnym i autorytetem u innych członków. Kadencja powołanego w ten sposób sędziego wygasa z chwilą, z którą wygasalaby kadencja zastąpionej przez niego osoby.
3. Sędziowie wybierają spośród siebie Przewodniczącego Sądu.
4. Do kompetencji Przewodniczącego należy:
 - 1) organizacja pracy Sądu;
 - 2) przechowywanie dokumentacji sądowej;
 - 3) wydawanie postanowień o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i wyznaczanie trzyosobowych składów orzekających;
 - 4) doręczanie wyroków obwinionym i przekazywanie ich Sekretarzowi Ruchu Narodowego;
 - 5) ustalanie regulaminów określających szczegółowe zasady prowadzenia postępowań i orzekania przez Główny Sąd Koleżeński oraz Okręgowe Sądy Koleżeńskie.
5. Postępowanie dyscyplinarne jest prowadzone na zasadach określonych w §22.

§22 Odpowiedzialność dyscyplinarna przed sądami koleżeńskimi

1. Za nieprzestrzeganie postanowień Statutu, nieopłacenie składek, niestosowanie się do uchwał, decyzji, zarządzeń i poleceń wydanych przez władze Ruchu Narodowego, postępowanie sprzeczne z Deklaracją Ideową Ruchu Narodowego lub Programem Ruchu Narodowego, oraz przestępstwa karne i inne czyny podważające zaufanie publiczne do Ruchu Narodowego i jego członków, członkowie ponoszą odpowiedzialność na zasadach określonych w niniejszym Statucie.
2. Karami dyscyplinarnymi są:
 - 1) ustne upomnienie;
 - 2) pisemna nagana;
 - 3) zawieszenie w określonych prawach członka partii na okres do 2 lat;
 - 4) wykluczenie z Ruchu Narodowego.
3. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się z urzędu, jeżeli zaistnieje podejrzenie, że członek partii dopuścił się któregoś z naruszeń wskazanych w ust. 1 powyżej. Każdy członek Ruchu Narodowego (a także Zarząd Główny, Zarząd Okręgu i Główna Komisja Rewizyjna) jest uprawniony do złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia naruszenia przez innego członka Ruchu Narodowego.
4. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna:
 - 1) jeżeli w okręgu, do którego obwiniony, powołano Okręgowy Sąd Koleżeński – Przewodniczący Okręgowego Sądu Koleżeńskiego,
 - 2) jeżeli w okręgu, do którego należy obwiniony, nie powołano Okręgowego Sądu Koleżeńskiego – Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego.
5. W razie wszczęcia przeciwko członkowi postępowania dyscyplinarnego właściwy Zarząd Okręgu lub Zarząd Główny może zawiesić obwinionego w określonych prawach członka partii. Wydając postanowienie o zawieszeniu Zarząd Okręgu lub Zarząd Główny określa, w

- jakich prawach obwiniony zostaje zawieszony.
6. Postępowanie dyscyplinarne prowadzi trzysobowy skład orzekający Głównego Sądu Koleżeńskiego lub właściwego Okręgowego Sądu Koleżeńskiego. Skład orzekający jest wyznaczany przez Przewodniczącego Głównego lub Okręgowego Sądu Koleżeńskiego.
 7. Postępowanie dyscyplinarne obejmuje postępowanie dowodowe, w ramach którego skład orzekający pozyskuje dokumenty, odbiera wyjaśnienia od władz i członków Ruchu Narodowego oraz świadków i prowadzi wszelkie inne dopuszczalne prawem działania w celu rzetelnego wyjaśnienia sprawy. Obwiniony ma prawo do bycia wysłuchanym przez skład orzekający, przy czym jeżeli obwiniony został zawiadomiony o posiedzeniu składu orzekającego, lecz nie stawił się na nim, wysłuchanie można pominąć.
 8. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego wydawany jest wyrok. Wyrok powinien zawierać nazwisko osoby obwinionej, zarzut i wskazanie, czy obwiniony został uznany za winnego, a także wymierzoną karę. Na żądanie obwinionego, zgłoszone nie później niż w ciągu 3 dni od daty ogłoszenia lub doręczenia mu wyroku, wyrok ten powinien zostać uzasadniony na piśmie.
 9. W razie orzeczenia kary wskazanej w ust. 2 pkt 3 powyżej, Okręgowy Sąd Koleżeński wskazuje w wyroku prawa członka, które zostają zawieszane oraz okres ich zawieszenia.
 10. Od wyroków Okręgowego Sądu Koleżeńskiego obwinionemu członkowi przysługuje odwołanie do Głównego Sądu Koleżeńskiego, w terminie 14 dni od daty ogłoszenia wyroku, lub – jeżeli obwiniony był nieobecny w czasie jego ogłoszenia – od daty doręczenia mu wyroku. Jeżeli zażądano uzasadnienia wyroku, termin do wniesienia odwołania rozpoczyna bieg od daty doręczenia obwinionemu wyroku wraz z uzasadnieniem.
 11. Od wyroku Głównego Sądu Koleżeńskiego odwołanie nie przysługuje.
 12. Główny Sąd Koleżeński działając jako odwoławczy sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzysobowym, uchylając zaskarżony wyrok jeżeli stwierdzi, że wskazane w nim podstawy nie uzasadniają ukarania obwinionego, ewentualnie zmieniając wyrok, jeśli uzna, że uzasadniają one wymierzenie kary łagodniejszej. W przeciwnym wypadku Główny Sąd Koleżeński utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
 13. Wyroki stają się ostateczne i wykonalne z chwilą upływu terminu do ich zaskarżenia. Wyroki wydane w postępowaniu odwoławczym stają się ostateczne i wykonalne z chwilą ich ogłoszenia.
 14. Ustne upomnienie udzielane jest na Zebraniu Koła, przez Prezesa Koła, Prezesa Zarządu Okręgu lub Prezesa Ruchu Narodowego.
 15. Pisemna nagana udzielana jest przez Prezesa Koła, Prezesa Zarządu Okręgu lub Prezesa Ruchu Narodowego. Informacja o udzieleniu ukaranemu członkowi pisemnej nagany podawana jest do wiadomości Zebrania Koła.
 16. Jeżeli jest to uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami, Prezes Ruchu Narodowego może podjąć decyzję o wstrzymaniu wykonania ostatecznego wyroku któregokolwiek Sądu Koleżeńskiego, za wyjątkiem spraw dotyczących go osobiście.

§23 Odpowiedzialność dyscyplinarna przed Zarządem Głównym

1. Uchwałę o wykluczeniu z Ruchu Narodowego może podjąć Zarząd Główny bezwzględną większością głosów w sytuacji, gdy którekolwiek z naruszeń wskazanych w § 22 ust. 1 jest

rażące i nie budzi wątpliwości. O podjęcie takiej uchwały do Zarządu Głównego może zwrócić się właściwy Zarząd Okręgu.

2. Jeżeli którekolwiek z naruszeń wskazanych w § 22 ust. 1 nie budzi wątpliwości, ale nie ma rażącego charakteru, Zarząd Główny może – zamiast kary wykluczenia – nałożyć karę wskazaną w § 22 ust. 2 pkt. 1–3.
3. Uchwałę o wykluczeniu lub nałożeniu kary dyscyplinarnej doręcza się ukaranemu.
4. Od uchwał Zarządu Głównego wydanych w przedmiocie wykluczenia członka partii lub nałożenia na niego innej kary dyscyplinarnej przysługuje mu odwołanie do Głównego Sądu Koleżeńskiego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
5. Do postępowania odwoławczego przed Głównym Sądem Koleżeńskim stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym.

§24 Tworzenie i rozwiązywanie struktur

1. W celu utworzenia struktur okręgowych Zarząd Główny może powołać pełnomocnika Zarządu Głównego.
2. Pełnomocnik ds. tworzenia struktur jednoosobowo pełni funkcję i wykonuje wszystkie zadania Prezesa Zarządu Okręgu oraz Zarządu Okręgu.
3. Po utworzeniu nowej struktury i osiągnięcia przez nią zdolności do działania, pełnomocnik za zgodą Zarządu Głównego zwołuje Zjazd Okręgu, w celu przeprowadzenia wyboru władz zgodnie z niniejszym Statutem.
4. W razie poważnych naruszeń niniejszego Statutu, uchwał władz Ruchu Narodowego, naruszeń prawa powszechnie obowiązującego, nieprawidłowości finansowych lub innych istotnych uchybień mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie struktur Ruchu Narodowego, Zarząd Główny może skrócić kadencję władz danego okręgu lub koła i wyznaczyć zarządcę komisarycznego – pełnomocnika Zarządu Głównego, w celu usunięcia uchybień i przeprowadzenia wyboru nowych władz. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
5. O tworzeniu, zmienianiu i rozwiązywaniu kół decyduje w drodze uchwały właściwy Zarząd Okręgu.

§25 Majątek, fundusze i zaciąganie zobowiązań

1. Majątek Ruchu Narodowego stanowią przysługujące mu prawa własności i inne prawa majątkowe na nieruchomościach, ruchomościach i dobrach niematerialnych.
2. Fundusze Ruchu Narodowego pochodzą ze:
 - 1) składek członkowskich i innych opłat pobieranych od członków;
 - 2) darowizn, spadków i zapisów;
 - 3) subwencji budżetowej;
 - 4) innych źródeł dopuszczalnych przez prawo.
3. Zobowiązania majątkowe w imieniu Ruchu Narodowego mogą zaciągać Prezes Ruchu Narodowego oraz Skarbnik Ruchu Narodowego, działający samodzielnie.
4. Prezes Ruchu Narodowego lub Skarbnik Ruchu Narodowego mogą upoważnić innego

członka Ruchu Narodowego do zaciągnięcia konkretnego zobowiązania majątkowego. Upoważnienie powinno określać wysokość zobowiązania, termin jego spełnienia oraz osobę, wobec której ma zostać zaciągnięte.

§26 Zmiana Statutu

1. Zmiany niniejszego Statutu uchwała Kongres Ruchu Narodowego bezwzględną większością głosów.
2. Zarząd Główny może w drodze jednomyślnej uchwały dokonać zmiany Statutu w zakresie:
 - 1) zmiany nazwy partii (§1 ust. 1 Statutu oraz tytuł Statutu),
 - 2) ustanowienia i zmiany nazw skróconych partii (§1 ust. 3),
 - 3) ustanowienia i zmiany symboli graficznych partii (§1 ust. 4).
3. Zmiany Statutu wchodzi w życie z chwilą podjęcia uchwały, chyba że uchwała o zmianie Statutu będzie stanowić inaczej.

§27 Przepisy przejściowe i końcowe

1. Osoby podpisujące zgłoszenie Ruchu Narodowego do ewidencji partii politycznych są członkami – założycielami Ruchu Narodowego. Osoby te zwolnione są z obowiązku odbycia stażu kandydackiego i tworzą pierwszy Zarząd Główny.
2. Do zadań pierwszego Zarządu Głównego należy w szczególności:
 - 1) powołanie pełnomocników do spraw tworzenia struktur;
 - 2) zwołanie pierwszego Kongresu Ruchu Narodowego, nie później niż 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia o wpisie do ewidencji partii politycznych;
 - 3) przyjmowanie w poczet Ruchu Narodowego nowych członków na zasadach określonych w ust. 6 poniżej – do czasu zebrania się pierwszego Kongresu;
 - 4) powołanie pierwszej Rady Politycznej, pierwszego Głównego Sądu Koleżeńskiego i pierwszej Głównej Komisji Rewizyjnej – na czas do chwili zebrania się pierwszego Kongresu.
3. Do chwili zebrania się pierwszego Kongresu Ruchu Narodowego, Zarząd Główny utworzony zgodnie z ust. 1 powyżej wykonuje wszystkie kompetencje kolegialnych władz Ruchu Narodowego na szczeblu krajowym.
4. Członkowie pierwszego Zarządu Głównego wybierają spośród siebie pierwszego Prezesa Ruchu Narodowego oraz Sekretarza i Skarbnika Ruchu Narodowego. Osoby te wykonują zadania wynikające z niniejszego Statutu do czasu wyboru Prezesa Ruchu Narodowego przez pierwszy Kongres.
5. Kadencja pierwszego Zarządu Głównego i wszystkich jego członków wygasa wraz z wyborem Prezesa Ruchu Narodowego przez pierwszy Kongres.
6. Do czasu zebrania się pierwszego Kongresu, członkostwo w Ruchu Narodowym można uzyskać – oprócz zwykłego trybu określonego Statutem – także na mocy uchwały Zarządu Głównego, po złożeniu deklaracji członkowskiej. Dla osób wskazanych w uchwale:
 - 1) wpłata pierwszej składki członkowskiej nie jest warunkiem nabycia członkostwa w Ruchu Narodowym,

- 2) nie stosuje się wymogu zaliczenia stażu członkowskiego.
7. Pierwszy Kongres rozpoczyna się od zatwierdzenia niniejszego Statutu, uchwałą podjętą bezwzględną większością głosów.
8. Niniejszy Statut wchodzi w życie z dniem uprawomocnienia się postanowienia o wpisie Ruchu Narodowego do ewidencji partii politycznych.